

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кримінологія

(вибіркова фахова навчальна дисципліна)

освітньо-професійна програма Правознавство

спеціальність 081 Право

галузь знань 08 Право

освітній ступінь Магістр

Розробник: Дубович Олеся, доцент кафедри підприємництва і права, кандидат юридичних наук, доцент

Гарант: Кальян Олександр, доцент кафедри підприємництва і права, кандидат юридичних наук, професор

Полтава

2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Кримінологія
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Дубович Олеся</i> , кандидат юридичних наук, доцент кафедри підприємництва і права <i>Контакти:</i> ауд. 482 (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> olesia.dubovych@pdaa.edu.ua тел. 0665795000 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/dubovych-olesya-valeriyivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	081 Право
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	«Кримінальне право України», «Кримінальне процесуальне право України», «Криміналістика».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними положеннями та інститутами кримінології. В Загальній частині розкриваються та вивчаються: поняття, предмет, методологія та структура кримінології; злочинність, її основні характеристики та види; особа злочинця та особа потерпілого (жертви) як об'єкти кримінологічного дослідження; причини та умови (детермінанти) злочинності, обставини, що їм сприяють; методи та форми попередження і профілактики злочинів. В Особливій частині вивчаються окремі види злочинності: насильницька злочинність, організована злочинність, економічна та корупційна злочинність, наркозлочинність, злочинність жінок та неповнолітніх тощо, а також особливості їх суб'єктного складу, причини та умови виникнення, методи та форми попередження і профілактики.

Основні завдання навчальної дисципліни: Основними завданнями вивчення дисципліни «Кримінологія» є:

- формування у студентів власного уявлення про історичні передумови становлення та розвитку кримінології, задачі та значення сучасної кримінологічної науки, її методологічну основу;
- ознайомлення студентів із предметом, системою, об'єктами та методами кримінології, методологією кримінологічних досліджень;
- ознайомлення студентів із загальними характеристиками, елементами і

закономірностями злочинності як динамічного соціального явища;

- розуміння підстав виокремлення видів злочинності, причин та підстав їх виникнення;

- ознайомлення студентів із законодавством щодо попередження і профілактики злочинності та окремих її видів;

- сприяння розвитку у студентів самостійності мислення;

- засвоєння студентами кримінологічної лексики і термінології;

- формування правової культури студентів.

Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахові (спеціальні):

ФК 4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

ФК 7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

ФК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

ФК 15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

ФК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Здійснювати синтез відповідних концепцій і доктринальних положень публічної політики у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 9. Самостійно визначати та формулювати ті питання, з яких потрібна допомога і діяти відповідно до рекомендацій.

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття кримінології, її історія, предмет, система, методологія, методика та співвідношення з іншими науками.

Тема 2. Поняття злочинності, її основні характеристики.

Тема 3. Причини та умови злочинності.

Тема 4. Кримінологічне вчення про особу злочинця.

Тема 5. Кримінологічне прогнозування і планування боротьби зі злочинністю. Попередження злочинності.

Тема 6. Державна (політична) злочинність.

Тема 7. Насильницька діяльність.

Тема 8. Економічна злочинність.

Тема 9. Групова, рецидивна, організована, професійна, корупційна злочинність.

Тема 10. Екологічна злочинність.

Тема 11. Кримінологічні аспекти наркозлочинності та проституції.

Тема 12. Вікімологія, вчення про жертву.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 120 год.

Кількість кредитів 4

Форма семестрового контролю – залік.

Таблиця 1

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 081 ПР_мд_2022				заочна форма 081 ПР_мз_2022			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п.	с.р.
Тема 1. Поняття кримінології, її історія,	10	2	2	6	10	2	-	8

предмет, система, методологія, методика та співвідношення з іншими науками								
Тема 2. Поняття злочинності, її основні характеристики	6	-	-	6	10	-	2	8
Тема 3. Причини та умови злочинності	8	-	2	6	8	-	-	8
Тема 4. Кримінологічне вчення про особу злочинця	10	2	2	6	12	2	2	8
Тема 5. . Кримінологічне прогнозування і планування боротьби зі злочинністю. Попередження злочинності.	10	2	2	6	8	-	-	8
Тема 6. Державна (політична) злочинність	10	2	2	6	12	2	2	8
Тема 7. Насильницька діяльність.	10	2	2	6	8	-	-	8
Тема 8. Економічна злочинність	8	-	2	6	12	2	2	8
Тема 9. Групова, рецидивна, організована, професійна, корупційна злочинність.	10	2	2	6	8	-	-	8
Тема 10. Екологічна злочинність	8	-	2	6	12	2	2	8
Тема 11. Кримінологічні аспекти наркозлочинності та проституції	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 12. Вікімологія, вчення про жертву	11	2	2	7	10	-	-	10
у т. ч. індивідуальні завдання								
Усього годин	120	16	24	80	120	10	10	100

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Для денної форми**

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Ведення конспекту лекцій	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Написан-ня реферату	
Тема 1. Поняття кримінології, її історія, предмет, система, методологія, методика та співвідношення з іншими науками	-	3	3	-	6
Тема 2. Поняття злочинності, її основні характеристики	-	3	3	-	6
Тема 3. Причини та умови злочинності	-	3	3	-	6
Тема 4. Кримінологічне вчення про особу злочинця	-	3	3	-	6
Тема 5. . Кримінологічне прогнозування і планування боротьби зі злочинністю. Попередження злочинності.	-	3	3	-	6
Тема 6. Державна (політична) злочинність	-	3	3	-	6
Тема 7. Насильницька діяльність.	-	3	3	-	6

Тема 8. Економічна злочинність	-	3	4	-	7
Тема 9. Групова, рецидивна, організована, професійна, корупційна злочинність.	-	3	3	-	6
Тема 10. Екологічна злочинність	-	3	3	-	6
Тема 11. Кримінологічні аспекти наркозлочинності та проституції	-	3	3	-	6
Тема 12. Вікімологія, вчення про жертву	-	3	3	-	6
Ведення конспекту лекцій	16	-	-	-	16
Написання реферату	-	-	-	11	11
Разом	16	36	37	11	100

Для заочної форми

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Ведення конспекту лекцій	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Написання реферату	
Тема 1. Поняття кримінології, її історія, предмет, система, методологія, методика та співвідношення з іншими науками	-	-	3	-	3
Тема 2. Поняття злочинності, її основні характеристики	-	-	3	-	3
Тема 3. Причини та умови злочинності	-	-	3	-	3
Тема 4. Кримінологічне вчення про особу злочинця	-	-	3	-	3
Тема 5. . Кримінологічне прогнозування і планування боротьби зі злочинністю. Попередження злочинності.	-	-	3	-	3
Тема 6. Державна (політична) злочинність	-	2	2	-	4
Тема 7. Насильницька діяльність.	-	2	2	-	4
Тема 8. Економічна злочинність	-	2	2	-	4
Тема 9. Групова, рецидивна, організована, професійна, корупційна злочинність.	-	2	2	-	4
Тема 10. Екологічна злочинність	-	2	2	-	4
Тема 11. Кримінологічні аспекти наркозлочинності та проституції	-	2	2	-	4
Тема 12. Вікімологія, вчення про жертву	-	2	2	-	4
Ведення конспекту лекцій	16	-	-	-	16
Написання реферату	-	-	-	11	11
Контрольна робота	-	-	-	-	30
Разом	16	14	29	11	100

Політика навчальної дисципліни

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма навчальної дисципліни, плани практичних занять, завдання для самостійної роботи.

Рекомендовані джерела інформації

1. Антидопінгова конвенція від 16 листопада 1989 року № ETS 135 (Конвенцію ратифіковано Законом України від 15 березня 2001 року № 2295-III). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_228.
2. Водний кодекс України. Відомості Верховної Ради України, 1995. № 24. Ст. 189. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80>
3. Декларація основних принципів правосуддя для жертв злочинів і зловживання владою: резолюція Генеральної асамблеї ООН від 29 листопада 1985 р. [Електронний ресурс]. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_114.
4. Європейська конвенція щодо відшкодування збитків жертвам насильницьких злочинів: конвенція Ради Європи від 24 листопада 1983 р. [Електронний ресурс]. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_319.
5. Єдина конвенція про наркотичні засоби 1961 року (з доповненнями). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_177.
6. Земельний кодекс України. Відомості Верховної Ради України, 2002. № 3-4. Ст. 27. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
7. Кодекс України про надра Відомості Верховної Ради України, 1994. № 36. Ст. 340. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80>
8. Конвенція про психотропні речовини 21.02.1971 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_176.
9. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, ратифікована Постановою ВР від 25.04.1991 року № 1000-12. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_096.
10. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності: прийнята резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 70

15 листопада 2000 року [Електронний ресурс]. URL:

http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_789.

11. Конвенція про права дитини: Конвенція ООН від 20 листопада 1989 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України. 1990. № 1. Ст. 205.

12. Концепція реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 р.: схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 р. № 1209-р // Офіційний вісник України. – 2011. – № 93. – С. 67. – Ст. 3389.

13. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України, 2001, № 25-26. Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

14. Кримінальний процесуальний кодекс України: прийнятий Законом України № 4651-VI від 13.04.2012 року. Відомості Верховної Ради України, 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

15. Кримінально-виконавчий кодекс України: прийнятий Законом України № 1129-IV від 11.07.2003 року. Відомості Верховної Ради України, 2004. № 3-4. Ст. 21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>.

16. Лісовий кодекс України. Відомості Верховної Ради України, 1994. № 17. Ст. 99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>

17. Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй, що стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх: правила ООН від 29 листопада 1985 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_211.

18. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності: Закон України від 15.11.2011 № 4025-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 25. – Ст. 263.

19. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994 року № 4004-XII. Відомості Верховної Ради України, 1994. № 27. Ст. 218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>.

20. Про загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2021 року: Постанова Кабінету Міністрів України № 453 від 30.05.2018 року. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/453-2018-%D0%BF>.

21. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1702-VII // Офіційний вісник України. 2014. № 90. С. 7. Ст. 2576.

22. Про затвердження Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.06.2009 року № 589. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/589-2009-%D0%BF>.

23. Про затвердження Порядку використання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у ветеринарній медицині: Постанова Кабінету Міністрів

України від 9 квітня 2008 року № 334. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334-2008-%D0%BF>.

24. Про затвердження плану заходів на 2019-2020 роки з реалізації Стратегії державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.02.2019 року № 56-р. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56-2019-%D1%80>.

25. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними: Закон України від 15 лютого 1995 року № 62/95-ВР. Відомості Верховної Ради України, 1995. № 10. Ст. 62. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-%D0%B2%D1%80>.

26. Про заходи щодо забезпечення особистої безпеки громадян та протидії злочинності: указ Президента України від 16 липня 2005 року № 1119/2005. URL:

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1119/2005>.

27. Про Концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні: указ Президента України від 24 травня 2011 року № 597/2011 // Офіційний вісник України. 2011. № 41. Стор. 9. Ст. 1663.

28. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори: Закон України від 15 лютого 1995 року № 60/95-ВР. Відомості Верховної Ради України, 1995. № 10. Ст. 6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80>.

29. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України № 1698-VII від 14.10.2014 року. Відомості Верховної Ради, 2014, № 47. Ст. 2051. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.

30. Про Національну поліцію: Закон України № 580-VIII від 02.07.2015 року. Відомості Верховної Ради, 2015. № 40-41. Ст. 379.

31. Про невідкладні заходи щодо посилення боротьби зі злочинністю: затверджено указом Президента України від 21 липня 1994 року №396/94 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/396/94>.

32. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 року № 20/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 6. Ст. 35.

33. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 року № 3341-XII // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 35. Ст. 358. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>.

34. Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей: Закон України від 2 червня 2005 року № 2623-IV // Відомості Верховної Ради України. 2005. № 26. Стор. 1108. Стаття 354.

35. Про охорону атмосферного повітря: Закон України № 2707-XII від 16.10.1992 року. Відомості Верховної Ради України, 1992. № 50. Ст. 678. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2707-12>.

36. Про охорону дитинства: Закон України від 26 квітня 2001 року № 2402-III // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 30. Ст. 142.

72

37. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України № 1264-

- XII від 25.06.1991 року. Відомості Верховної Ради України, 1991. № 41. Ст. 546.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.
38. Про першочергові заходи щодо детінізації економіки та протидії корупції: указ Президента України від 18 листопада 2005 року № 1615/2005. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1615/2005>.
39. Про попереднє ув'язнення: Закон України № 3352-XII від 30.06.1993 року. Відомості Верховної Ради України, 1993. № 35. Ст. 360. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3352-12>.
40. Про попередження насильства в сім'ї: Закон України від 15 листопада 2001 року № 2789-III // Відомості Верховної Ради України. 2002. № 10. Ст. 70.
41. Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини неповнолітніх: постанова Пленуму Верховного Суду від 16 квітня 2004 року № 5 // Вісник Верховного суду України. 2004. № 5. Ст. 4.
42. Про Сорок рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF): постанова Кабінету Міністрів України та Національного Банку України від 28 серпня 2001 р. № 1124 // Офіційний вісник України. – 2001. № 35. С. 157. Ст. 1630.
43. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: закон України від 22 червня 2000 року № 1835-III : Відомості Верховної Ради України. 2000. № 40. Ст. 338.